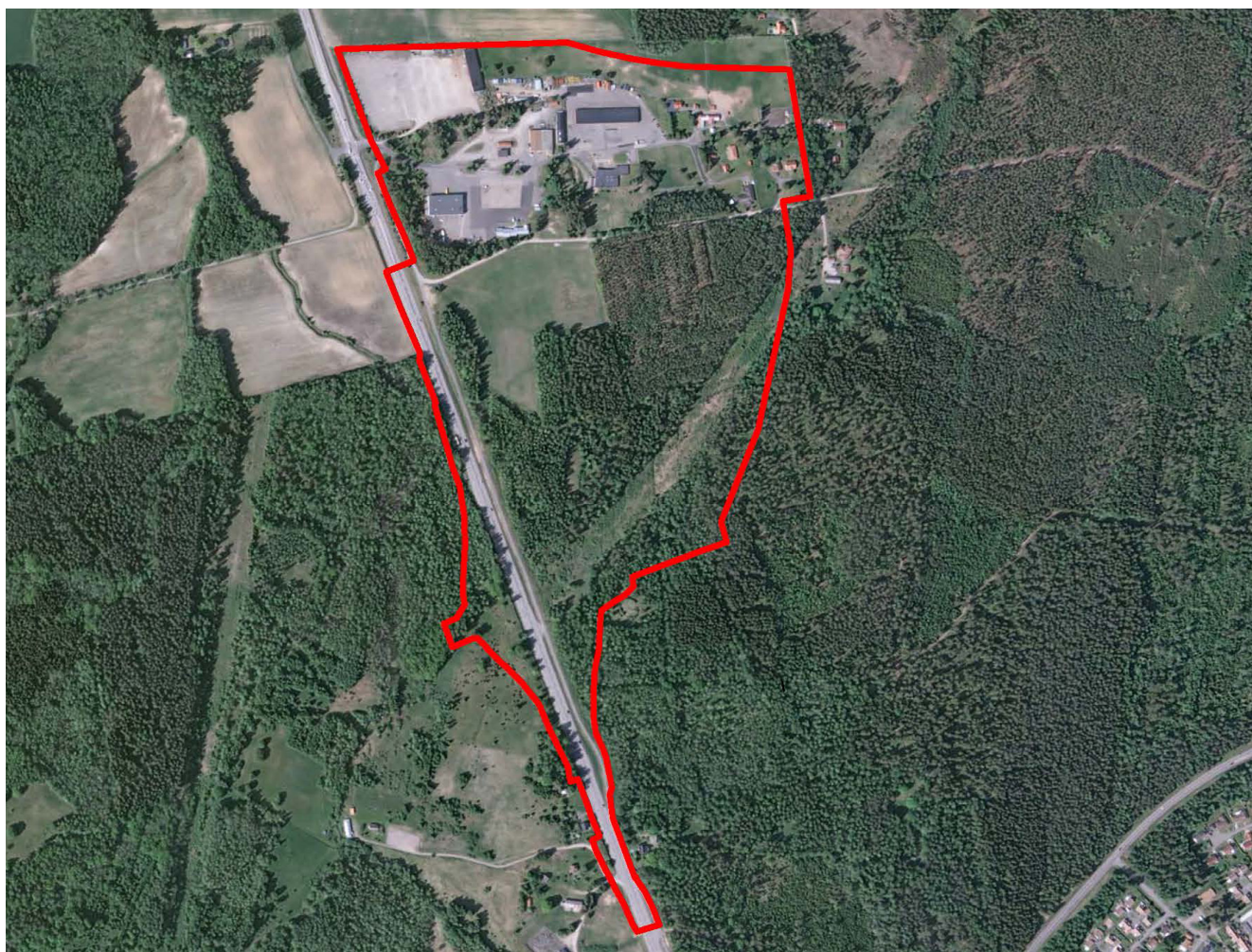

Detaljplan för

Norra Ryds verksamhetsområde, etapp 1

Skövde stad, Skövde kommun, Västra Götalands län

PLANBESKRIVNING

Upprättad 2015-12-09
Sektor samhällsbyggnad

Antagen av KS 2016-01-11
Laga kraft 2016-02-05

Antagandehandling

INNEHÅLL

PLANBESKRIVNING	1
TIDPLAN (bedömd)	3
PLANHANDLINGAR	4
PLANBILAGOR	4
PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG	4
AVVÄGNING ENLIGT MILJÖBALKEN	4
PLANDATA	4
Lägesbeskrivning	
Areal	
Markägförhållanden.	
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	5
Översiktsplan 2025	
Detaljplaner	
Riksintresse	
PLANENS HANDLÄGGNING	5
Förfarande	
Planprogram	
Miljöbedömning och Miljökonsekvensbeskrivning	
Kommunala beslut i övrigt	
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRING	6
Mark och vegetation	
Geotekniska förhållanden mm	
Radon	
Föroreningar	
Markavvattningsföretag	
Fornlämningar och kulturmiljöer	
SOCIAL HÅLLBARHET	10
BEBYGGELSEOMRÅDEN	10
Befintlig bebyggelse	
Planerad bebyggelse	
Tillgänglighet	
FRIYTOR	12
Naturmiljö	
GATOR OCH TRAFIK	12
Allmänt	
Trafikplatsen	
Gatunät, gång- och cykeltrafik	
Kollektivtrafik	
Varutransporter	
Parkering	
Ljussättning	

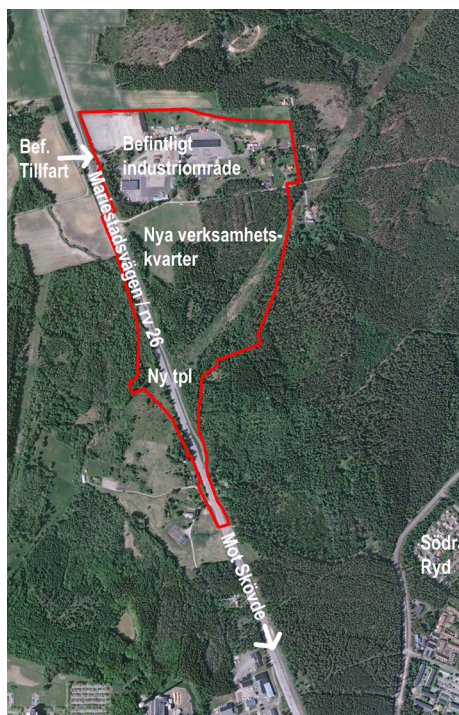
TEKNISK FÖRSÖRJNING	15
Vatten och avlopp (VA)	
Dagvatten	
Elförsörjning	
Fiber	
Värme	
Avfall	
MILJÖBESKRIVNING/STÖRNINGAR	18
Miljökonsekvensbeskrivning	
Transport av farligt gods	
Drivmedelsförsäljning och bilservice	
Klimatanpassningsåtgärder	
Miljökvalitetsnorm	
GENOMFÖRANDE AV DETALJPLANEN	25
Organisatoriska frågor	
Fastighetsrättsliga frågor	
Ekonomiska frågor	
Teknisk försörjning	
Utredningar	
AVGIFTER OCH TAXOR	29
Vatten och avlopp	
Bygglov, bygganmälan och planavgift	
Lantmäteriförrättning	
ADMINISTRATIVA FRÅGOR	29
Genomförandetid	
Utökad lovplikt	
MEDVERKANDE	30

TIDPLAN (*bedömd*)

11/9, 2014	BN - Beslut om planuppdrag
9/3, 2015	KS - Samrådsbeslut och beslut om behovsbedömning
v13-16	Samråd och remiss (23/3 - 20/4)
v16-36	Samrådsredogörelse, justeringar, MKB-arbete
12/10	KS - Granskningsbeslut
v43-46	Granskning och remiss (19/10 - 16/11)
v47-49	Granskningsutlåtande, ev justeringar
11/1, 2016	KS - Antagandebeslut
	3 veckor överklagandetid
8/2, 2016	Laga kraft ca

Detailplanens olika bilagor.

Planområdets läge och avgränsning.

PLANHANDLINGAR

Plankarta med bestämmelser

Planbeskrivning

Samrådsredogörelse 2015-09-16

Granskningsutlåtande 2015-12-09

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB), SWECO 2015-08-21

PLANBILAGOR

- A. Behovsbedömning 2015-03-09
- B. PM Geoteknik, BGAB 2011-08-31
- C. Arkeologisk besiktning, VGM, Rapport 2011:12
- D. Teknisk studie väg 26, Vectura, 2011-10-19
- E. Dagvattenutredning, Norconsult, 2014-03-12

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planens syfte är att skapa förutsättningar för att utöka Norra Ryds industriområde söderut med nya verksamhetskvarter med behov av god tillgänglighet och exponering mot Mariestadvägen/riksväg 26 (rv 26).

Detailplanen utgör en första etapp där nya verksamhetskvarter kopplas till befintligt industriområde. Befintlig tillfart (trevägs korsning med rv 26) i norr ersätts med ny planskild trafikplats i södra delen av planområdet.

AVVÄGNING ENLIGT MILJÖBALKEN

Planförslaget bedöms vara förenligt med miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser (MB 3 och 4 kap). Området bedöms vara lämpligt för föreslagen markanvändning (verksamheter, bilservice) och kommer medföra en från allmän synpunkt god hushållning med mark.

PLANDATA

Lägesbeskrivning

Planområdet är beläget direkt öster om rv 26, ca 6 km norr om Skövde centrum. Planområdet som innefattar befintligt industriområde i norr gränsar i söder till skogsmark och i öster till naturmark som utgör område för närrekreation för boende i stadsdelen Södra Ryd.

Areal

Planområdet omfattar en total areal av cirka 44 hektar.

Markägoförhållanden

Planområdet berör hela eller delar av fastigheterna Ryd 15:3-15:6, Ryd 15:11-15:12, Ryd 15:15-16, Ryd 15:35, 15:36 samt Ryd 15:44. Skövde kommun är ägare till Ryd

15:3-4, Ryd 15:6, 15:11-12, Ryd 15:15 samt Ryd 15:44, som utgör mer än 3/4-delar av marken inom planområdet.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktsplan 2025

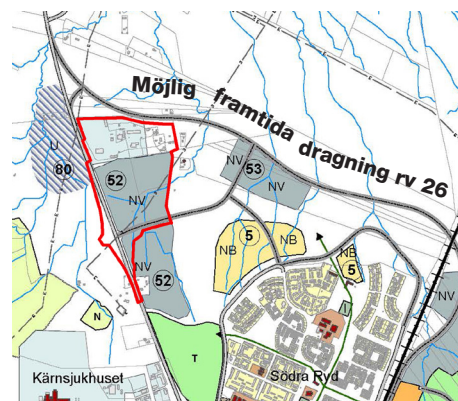
Planområdet överensstämmer med Skövde kommuns översiktsplan, ÖP 2025. Planområdet berör i huvudsak den norra delen av område NV 52 som är ett av flera föreslagna nya verksamhetsområden för norra delen av Skövde. Planavgränsningen tar även hänsyn till den i ÖP 2025 redovisade möjliga nya förbifart av rv 26 norr om Skövde, se bild till höger.

Detaljplaner

Planområdet berörs inte av några detaljplaner.

Riksintresse

Planområdet berör delar av Mariestadsvägen / rv 26 som är av riksintresse för kommunikationer - väg. Framkomlighet, hastighet mm bedöms inte påverkas negativt av planförslaget, se vidare under *Trafikplatsen* sidan 12.

Utsnitt ur ÖP 2025. Planområde i rött. Föreslagna nya verksamhetsområden i gråblått, nya bostadsområden i gult och med föreslagen omdragning av rv 26 öster/norr om Södra Ryd.

PLANENS HANDLÄGGNING

Förfarande

Den 1:a januari 2015 trädde ändringar i plan- och bygglagen i kraft (SFS 2014:900). Med anledning av att planarbetet påbörjats innan 1:a januari 2015 (bl.a beslut om uppdrag mm) så sker detaljplanearbetet med utgångspunkt från reglerna i plan- och bygglagen, PBL 2010:900. Med hänsyn till det allmänna intresset handläggs detaljplanen med normalt planförfarande.

Planprogram

Om kommunen bedömer att det behövs för att underlätta detaljplanearbetet, kan kommunen med stöd av plan- och bygglagen (PBL 2010:900) ange planens utgångspunkter och mål i ett särskilt program. Då detaljplanen har ett tydligt stöd i gällande översiktsplan bedöms detta inte vara aktuellt. Några andra skäl till att detaljplanen ska föregås av ett programskede bedöms inte heller finnas.

Miljöbedömning och Miljökonsekvensbeskrivning

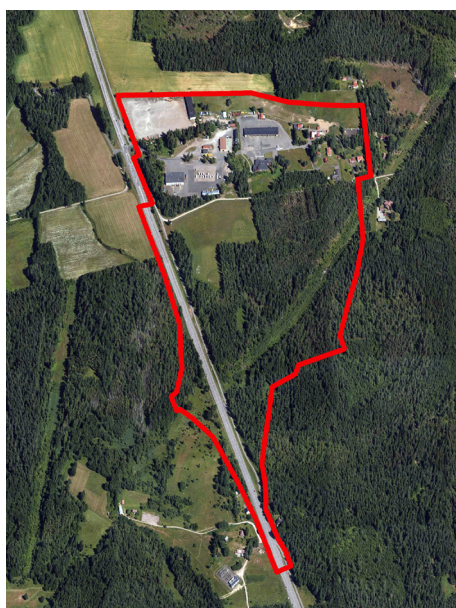
Om genomförandet av planen kan antas få en betydande miljöpåverkan, ska enligt plan- och bygglagen (PBL 4 kap. 34 §) miljökonsekvenserna redovisas i omfattning och innehåll som följer av 6 kap. 12 § och 13 § första stycket miljöbalken.

Behovsbedömning, bilaga A

En MKB, framtagen efter samrådet, ingår i planhandlingarna.

Flygbild över området söderifrån.

Vid kommunens ställningstagande till om planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan görs en behovsbedömning. Om behovsbedömningen visar på en betydande miljöpåverkan ska en miljöbedömning göras och resultatet redovisas i form av en miljökonsekvensbeskrivning.

Sektor samhällsbyggnad har utifrån framtagna behovsbedömning (bilaga A) bedömt att ett genomförande av detaljplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kommunstyrelsen beslutade därav vid sitt sammanträde 2015-03-09 att genomförandet av planförslaget inte bedömdes medföra någon betydande miljöpåverkan varför något behov av en miljöbedömning inte föreligger. Innan beslutet hade frågeställningarna i behovsbedömningen diskuterades med Länsstyrelsen i Västra Götaland vid ett par tillfällen under 2014. Länsstyrelsen meddelade då muntligen att man i princip delade kommunens bedömning om att detaljplanen inte bedömdes medföra någon betydande miljöpåverkan.

I sitt remissvar under samrådet angav dock Länsstyrelsen att genomförandet av detaljplanen bedömdes medföra betydande miljöpåverkan, bl.a. då planerad trafikplats berörde del av en slättermark med höga naturvärden. Länsstyrelsen ansåg därför att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) skulle arbetas fram där alternativa placeringar av trafikplatsen konsekvensbeskrevs.

Planhandlingarna har därför efter samrådet kompletterats med en MKB, upprättad av Sweco 2015-08-21. Omfattning och avgränsning av de frågor som konsekvensbeskrivs har stämts av med Länsstyrelsen. En sammanfattning/Slutsats av MKB:n samt sektor samhällsbyggnads ställningstagande utifrån resultatet redovisas på sidorna 18-20.

Kommunala beslut i övrigt

Finansiering av trafikplatsen finns med i Strategisk plan, budget 2014-2016, vilken beslutats av kommunstyrelsen.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRING

Mark och vegetation

Marken inom den centrala och södra oexploaterade delen av planområdet är relativt plan (+102 m till +105 m) och består av en mindre del åkermark och resten skogsplantering. Skogen längs rv 26 består företrädesvis av medelålders skog som domineras av björk.

De mellersta skogspartierna består av äldre och unga tallplanteringar. Marken inom befintligt verksamhetsom-

råde är huvudsakligen öppen och lite mer kuperad (+98m till +106m). Planområdets sydligaste del berör en mindre del av en björkskog med grov björk mm som redovisas i lövskogsinventering från 1991, klass 4 (litet naturvärde). Planområdets avgränsning mot detta och mot rekreations-skogen i öster har stämts av med Skövdes kommunekolog.

I sydvästra delen, väster om rv 26, berör planområdet (trafikplatsen) en mindre del av ett område med slåtteräng och sandhed som finns redovisat i Skövde kommuns naturvårdsprogram från 1998 (område 6715), se bild t.h. Området bedöms ha mycket högt naturvärde av regionalt värde (klass II) med många torrängsväxter och en rik fjärilsfauna. Ängsmarken ägs av Skövde kommun och hävdas idag genom slåtter av Naturskyddsföreningen i Skövde. Enligt utdrag ur Sveriges Lantbruksuniversitets (SLU) artdatabank finns inga inregistrerade rödlistade eller skyddsklassade arter inom den del av ängen som berörs av planområdet.

I samband med MKB-arbetet inventerade Sweco:s biolog den del av område 6715 som berörs av detaljplanen. Vid inventeringen noterades fynd av månlåsbräken (låsbräken) samt nattviol. Månlåsbräken är klassificerad enligt rödlistan som nära hotad. Nattviolen är fridlyst i hela landet, enligt 8§ Artskyddsförordning. Dispens för att flytta nattviolen ska sökas hos Länsstyrelsen.

MKB:n föreslår ett antal åtgärder som kan kompensera förlusten av borttagen slåttermark. Åtgärderna sammanfattas kort i bild till höger.

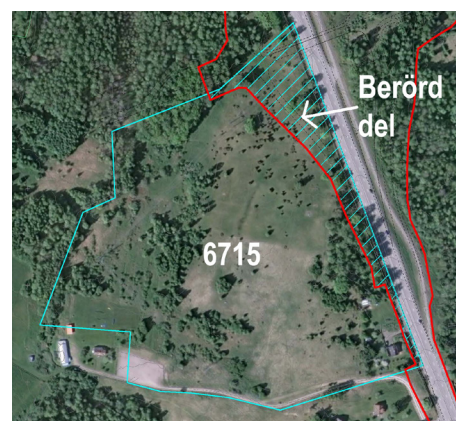
Då en inventering av svampar har ej kunnat genomföras under inventeringsperioden har sektor samhällsbyggnad beställt en kompletterande inventering av svamparter att genomföras under hösten 2015.

Vid Sweco:s inventering observerades också smörboll i stort antal i kraftledningsgatan på östra sidan av rv 26. Smörboll är fridlyst i Västra Götalands län enligt 9§ Artskyddsförordningen. Dispens för att ta bort dessa ska sökas hos Länsstyrelsen.

Planområdet berörs i övrigt inte av några riksintresseområde för natur, Natura 2000-områden, naturreservat eller biotopskyddade områden eller objekt.

I slutet av januari 2015 inkom till Skövde kommun en förfrågan från Länsstyrelsen om att slåtterängen ovan skulle ingå i det europeiska Natura 2000-nätverket, se förklaring till höger. Skövde kommun ställde sig positiv till förslaget med undantag för de delar som berörde den planerade trafikplatsen (KSAU § 49/15).

I det förslag till avgränsning av Natura 2000-området för Brona som Länsstyrelsen skickade till Naturvårdsverket

Område 6715 i Skövde kommuns naturvårdsprogram (blå) och plangräns (rött).

Förslag till kompensations-åtgärder för förlorad slåttermark

1. Ny slåttermark i minst lika stor omfattning skapas sydväst om befintlig slåttermark.
2. Ny betesmark skapas sydväst om befintlig slåttermark.
3. De sällsynta och rödlistade arter som hittas i exploateringsområdet flyttas till den nya slåttermarken.
4. Frö från slåtterängsväxterna samlas in och sås in i de nya vägkanterna samt som extra spridning i den nya slåttermarken.
5. De nya vägkanterna anläggs på ett sådant sätt att frö från växterna i slåtterängen har möjlighet att etablera sig.
6. Äldre lövträd bör om möjligt sparas och tillvaratas i utformningen.
7. Naturområdet med slåtterängen görs mer tillgängligt för besökare genom ny utfart från trafikplatsen.

Natura 2000

Natura 2000 är ett europeiskt nätverk som skapats för att bevara och skydda den biologiska mångfalden och innehåller ett urval av de finaste och mest värdefulla naturområdena. Natura 2000-områden omfattas av Miljöbalken 7 kap. 28 §. Det innebär att åtgärder i eller utanför området, som kan påverka de utpekade livsmiljöerna och arterna negativt kommer att kräva tillstånd av Länsstyrelsen.

PM Geoteknik, bilaga B

för vidare regeringsbeslut ingick heller inte de delarna som berörs av trafikplatsen. Regeringen beräknas besluta i ärendet i november 2015.

Geotekniska förhållanden mm

En geoteknisk undersökning för både etapp 1 och 2 har tagits fram av Bygg- och Geokonstult AB (BGAB) 2011-08-31. En kort sammanfattning av denna redovisas nedan. Undersökningen biläggs i sin helhet (Bilaga B).

Jorden består under ytskiktet huvudsakligen av friktionsjord som delvis underlagras av finsediment, som vilar på förmodad fast botten, troligen morän, block eller sten. Inom delar av området uppges ytskikt av torv förekomma, men företrädesvis utgörs ytskiktet av ett 0,1 – 0,3m tjockt lager av mullhaltig sandig silt med inslag av mull som utgör vegetationstäck. Marken är stabil och någon skredrisk föreligger inte. Jorden bedömdes dock vara erosionsbenägen, vilket kräver beaktande bland annat med avseende på schaktarbeten. Grundläggning av byggnader kan utföras på sulor alternativt förstyvad bottenplatta sedan allt organiskt material borttagits.

Grundvattnets strömningsriktning inom området bedöms följa markens topografi. Marken är efter någon meters djup huvudsakligen relativt tät vilket innebär att grundvattnets strömningshastighet sker relativt långsamt. Dock har skikt av genomsläppligare material påträffats där vattenföringen kan vara betydligt större. Inom området förekommer sankare partier där vattennivån är ytlig, källor kan förekomma inom området. Det kan även förekomma artesiskt vatten. Med hänsyn till jordens höga finjordshalt samt höga grundvattennivåer bedöms möjligheterna till infiltration av dagvatten vara starkt begränsade i områdets norra delar (etapp 1). I de högre belägna delarna av området, där friktionsjorden är djupare samt djupet till grundvattenytan är större, bedöms dock infiltration vara möjligt, se mer under *Dagvatten*, sid 16 nedan.

Sweco genomförde under perioden november 2014 - mars 2015 geotekniska undersökningar för planerad bro, ramper och nya vägar inom planområdet. Utförda provtagningar vid broläget visar på att materialet främst består av friktionsmaterial av sand och grusig sand med inslag av sten. Ytligt torvlager förekommer. Grundvattennivån låg vid undersökningstillfället ca 2,5 under markytan på västra sidan och nära markytan på östra sidan. Grundläggningsförutsättningarna anses som goda, dock krävs urgrävning av ytligt förekommande torv längs ramperna samt hantering av höga grundvattenytor.

Radon

BGAB:s geotekniska undersökningen enl. ovan resulterade i att marken klassas som normalradonmark. Detta innebär att byggnader ska utformas med radonskydd.

Föroreningar

Markföroreningar bedöms inte förekomma.

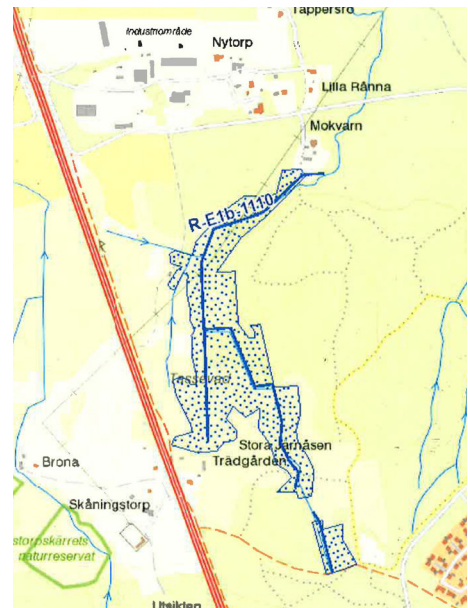
Markavvattningsföretag

Planområdet berör ett markavvattningsföretag, Trädgårdens dikningsföretag från 1945. Fastigheterna som ingår i dikningsföretaget är Ryd 15:36, Ryd 15:19 och Ryd 15:15, där de två sistnämnda ägs av Skövde kommun och utgör den särklass största delen av dikningsföretaget. För att få en fungerande dagvattenhantering inom verksamhetsområdet kommer delar av de diken som ingår i Trädgårdens dikningsföretag att flyttas och anpassas till nya dagvattenlösningar i enlighet med förslag i dagvattenutredningen, se kapitel om *Dagvatten* sidan 16. Dikningsföretaget föreslås omprövas så att Skövde kommun tar över ansvaret. En ansökan om detta ska skickas till Mark- och miljödomstolen. Denna omprövning hanterar inte flytten av ledningar och diken och är på så sätt inte att räkna som vattenverksamhet som behöver prövas innan utbyggnad av verksamhetsområdet.

Fornlämningar och kulturmiljöer

Skövde kommun lät under 2011 Västergötlands museum (VGM) genomföra en besiktning av området i syfte att finna tecken på hittills okända fasta fornlämningar samt att utvärdera om det är möjligt/rimligt att genomföra ytterligare arkeologiska insatser (bilaga C). Besiktningen resulterade i förslag till att genomföra en arkeologisk förundersökning för att avgränsa ett sedan tidigare känt och delvis borttaget brandgropsgravfält (RAÄ Skövde 55) öster om väg 26. Därtill föreslår besiktningen att den öppna åkermarken som gränsar till gravfältet skulle kunna "utredningsgrävas". För övriga delar av området rekommenderas inte någon ytterligare utgrävning då det inte finns några tillräckligt tydliga tecken på fornlämningar och då området på grund av vegetationen, är svårt att undersöka.

VGM genomförde därefter på uppdrag av Länsstyrelsen en arkeologisk förundersökning av RAÄ Skövde 55. VGM gjorde i förundersökningen bedömningen att all relevant information om fornlämningen tagits tillvara och att fornlämningen därmed var att betrakta som slutundersökt och borttagen. Länsstyrelsen meddelade i beslut 2011-12-13 att man delade VGM:s bedömning att det ur arkeologisk synvinkel inte finns någon erinran mot att marken tas i anspråk som verksamhetsområde.

Trädgårdens dikningsföretag (R-E1b-1110) från 1945 som föreslås omprövas.

Arkeologisk besiktning, bilaga C

SOCIAL HÅLLBARHET

Boverket vill lyfta fem återkommande teman, som i hög grad är närvarande i den aktuella diskussionen om socialt hållbar stadsutveckling i allmänhet:

Helhetssyn; förslaget följer ÖP 2025 som pekar ut området som ett av flera föreslagna nya verksamhetsområden för norra delen av Skövde. Detaljplanen tillgodoser en stor efterfrågan på nya verksamhetstomter med anslutning till rv 26 och bidrar till fler arbetstillfällen i kommunen.

Variation; detaljplanen möjliggör en utveckling av delvis underutnyttjade ytor. Merparten av området föreslås för nya verksamhetskvarter med inslag av naturmark för att skapa variation, rekreationsytor samt för att hantera dagvatten i öppna system.

Samband; detaljplanen möjliggör samordning med befintligt industriområde och skapar därigenom en tydligare målpunkt. Därtill utnyttjas rv 26 goda kommunikationsläge.

Identitet; befintligt industriområde ges en tydligare identitet då nya verksamheter tillkommer och angränsande bostadfastigheter försvinner. Tillgängligheten ökar genom att allmänna gator anläggs till och inom området.

Inflytande och samverkan; planarbetet har föregåtts av ett flertal möten med boende och verksamma inom planområdet vilket bl.a. resulterat i inlösen av berörda bostadsfastigheter. Planarbetet sker med normalt förfarande och skickas ut för samråd och granskning till berörda sakägare, intresseorganisationer, kommunala sektorer (förvaltningar) och myndigheter m.fl.

BEBYGGELSEOMRÅDEN

Behov av nya verksamhetsområden i Skövde är stort. Områdets lokalisering i direkt anslutning till befintlig småskalig industriverksamhet och med bra angörings- och annonseringsmöjligheter till rv 26 innebär att området bedöms lämpa sig väl som nytt verksamhetsområde. Inriktning för verksamhetsområdet föreslås vara mot logistik, lager, service, tillverkning med liten omgivningspåverkan och liknande. Planområdet utgör den första etappen av ett nytt verksamhetsområde, där nästa etapp planeras söder om detta, se planskiss på nästa sida.

Befintlig bebyggelse (fastigheter) i och angränsande till planområdets norra del.

Befintlig bebyggelse

Detaljplanen berör ett icke planlagt område med tre industrifastigheter samt några bostadsfastigheter i anslutning till detta. Industrifastigheterna som ligger i den västra delen

av detta område är alla tjänsteföretag och utgörs av Truck & Krantjänst (Ryd 15:5), Bullens Bil & Gummi (Ryd 15:16) samt RMS Lifting System (Ryd 15:12). Öster om dessa finns fyra bostadsfastigheter där Skövde kommun tidigare har löst in två stycken (Ryd 15:6, Ryd 15:7) som nu ingår i fastigheten Ryd 15:6. Även bostadsfastigheterna Ryd 15:11, Ryd 15:4 samt delar av fastigheten Ryd 15:3 är inlösta av Skövde kommun. Den senare är taxerad som tomtmark till helårsbostad och utgörs huvudsakligen av betesmark.

Utanför planområdet finns inom 50 m avstånd ytterligare två bostadsfastigheter (Ryd 15:7, Ryd 15:18) som Skövde kommun har löst in. Fastigheten Ryd 15:72 (Mokvarn) som ligger mer än 50 m öster om planområdet bedöms inte negativt påverkas av detaljplanens genomförande. Därtill berör trafikplatsens sydliga ramper (mot Skövde) fastigheterna Ryd 15:35 och Ryd 15:36. Förhandlingar om markintrång pågår med berörda fastighetsägare.

Planerad bebyggelse

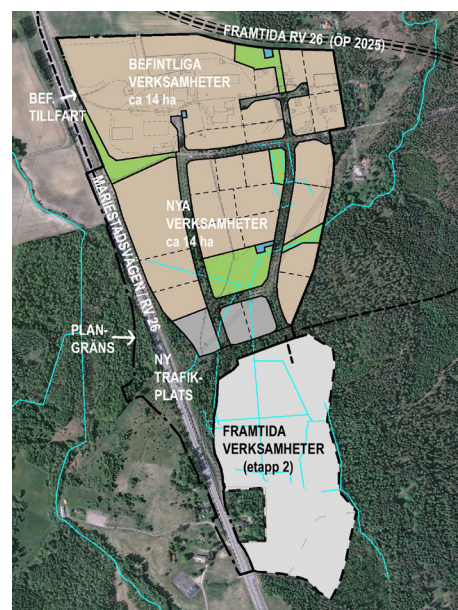
Verksamheter

Nya verksamhetskvarter föreslås integreras med befintligt industriområde och tillsammans med dessa utgöra ny kvartersmark för *verksamheter* (Z). I markanvändningen *verksamheter* ingår som framgår av plankartan exempelvis *service, lager, tillverkning med tillhörande försäljning, handel med skrymmande varor och andra verksamheter av likartad karaktär med begränsad omgivningspåverkan*. Lättare verkstadsaktiviteter bedöms inrymmas i bestämmelsen, dock är föreslagen markanvändningen inte förenlig med renodlade industrikvarter/fastigheter. Även pågående markanvändning inom befintliga industrifastigheter bedöms rymmas inom bestämmelsen.

För de nya verksamhetskvarteren föreslås tomtstorlekarna variera mellan ca 5.000 m² - 30.000 m². Plankartan och planskissen till höger anger möjliga fastighetsgränser för dessa.

Detaljplanen medger att högst en tredjedel av fastighetens yta får bebyggas till en högsta byggnadshöjd och totalhöjd om 10 respektive 12 meter. Byggnader ska placeras minst 2 meter från grannfastighet. Skyltar får endast göra reklam för inom fastigheten existerande verksamhet, inte vara blinkande, föränderlig eller dominerande. Skylt får inte placeras ovan tak. Fristående skyltar eller skyltpyloner får inte vara högre än inom kvarteret föreskriven högsta totalhöjd.

Detaljplanen anger därtill utfartsförbud mot hela rv 26 samt stängselkrav mellan nya verksamhetskvarter och rekreationsskogen i öster.

Planskiss till utvidgning av Norra Ryds verksamhetsområde, etapp 1 och etapp 2

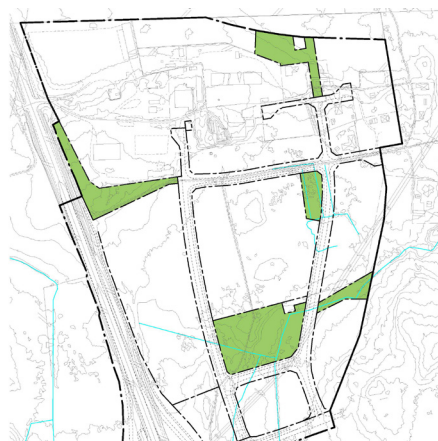
Drivmedelsförsäljning och bilservice

Två kvarter i anslutning till den planerade trafikplatsen föreslås utöver verksamheter även vara lämpliga för *drivmedelsförsäljning och bilservice (G)*, d.v.s. försäljning av drivmedel och kompletterande handel/service som riktar sig till trafikanter. Begränsad motellverksamhet föreslås även ingå i denna markanvändning.

De två kvarteren bedöms även med avseende på risk kring hantering av brandfarliga ämnen vara lämpligt lokaliserad. Se vidare under kapitlet *MILJÖBESKRIVNING/STÖRNINGAR* sid 18.

Tillgänglighet

Markplaneringen ska utföras så att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan nå målpunkter utan problem. Tillgängligheten inom kvartersmark ska följa gällande byggregler.

Kvarter med naturmark inom planområdet.

FRIYTOR

Naturmiljö

Inom planområdet avsätts naturmark inom fem områden utifrån olika syften. Det nordvästra fungerar idag som en skärm mot delar av befintligt industriområde och föreslås behållas och utgöra ett grönt inslag mellan nytt och befintligt verksamhetsområde. Övriga områden är viktiga ytor för hantering av dagvatten, se vidare kapitel om *Dagvatten*, sid 15. I den större centrala delen där den största dagvattendammen anläggs sparas en trädbevuxen höjdrygg i norrgräns mot nya verksamhetskvarter. Detta naturområde kan utgöra närrekreation för anställda och besökare inom verksamhetsområdet och föreslås genomkorsas av en stig med spänger över dagvattendammen, nya sittplatser mm.

Angränsande till planområdet i öster finns en större rekreationsskog för boende i stadsdelen Södra Ryd. Möjligheter att nå denna via väg och mindre passager mellan verksamhetskvarteren ska anordnas.

GATOR OCH TRAFIK

Allmänt

Trafikökning som generas av en exploatering av hela det i ÖP 2025 utpekade verksamhetsområdet (NV 52), dvs både etapp 1 och 2, bedöms vara ca 3000 f/d.

Årsmedeldygnstrafiken på rv 26 är ca 10.700 fordon/dygn (f/d). Denna beräknas öka till ca 11.100 f/d till år 2020 och till ca 12.300 f/d till år 2030. Rv 26 har dubbla körfält i vardera riktningen utanför planområdet.

Teknisk studie väg 26, bilaga D

Trafikplatsen

Trafikkonsulten Vectura tog på uppdrag av Skövde kommun under 2011 fram en teknisk studie i syfte att utreda behovet av en ny anslutning till rv 26 samt olika möjliga utformningar av denna (bilaga D). Studien, som berör detaljplaneområdet inklusive framtida etapp 2 av verksamhetsområdet söderut bedömer att en ny planskild trafikplats alternativt en cirkulationsplats behövs senast när hela området är utbyggt. Då vägghållaren, Trafikverket, framfört starka skäl för att framkomligheten på rv 26 inte får försämras föreslås korsningen utformas planskild.

Den föreslagna planskilda trafikplatsen medför att framkomligheten på rv 26 i stort sett bedöms vara opåverkad och att någon hastighetssänkning inte är nödvändig. Trafikplatsen innebär också att dagens infart till befintligt industriområde kan stängas vilket medför att trafiksäkerheten höjs i detta vägavsnitt. Administrativ planbestämmelse (a) reglerar tillsammans med bestämmelse om utfartförbud att detta ska ske när trafikplatsen är anlagd.

Anläggandet av den nya trafikplatsen innebär att rv 26 får fyra nya anslutningspunkter. Dagens genomgående körfält på rv 26 berörs inte och Trafikverket har bedömt att det rör sig om *planläggningstyp 1* där krav på vägplan inte är nödvändigt. Hela trafikplatsen inklusive påkörningsramper mm ingår i planområdet.

Trafikplatsen föreslås få en utformning med en öppen port, liknande bron vid trafikplats Skultorp söder om Skövde, se bild till höger.

Befintlig gång- och cykelväg (gc-väg) längs rv 26 dras om något förbi trafikplatsen och länkas till nya gc-vägar in till verksamhetsområdet och via bro ner till föreslagna nya busshållplatslägen för kollektivtrafik, se nedan.

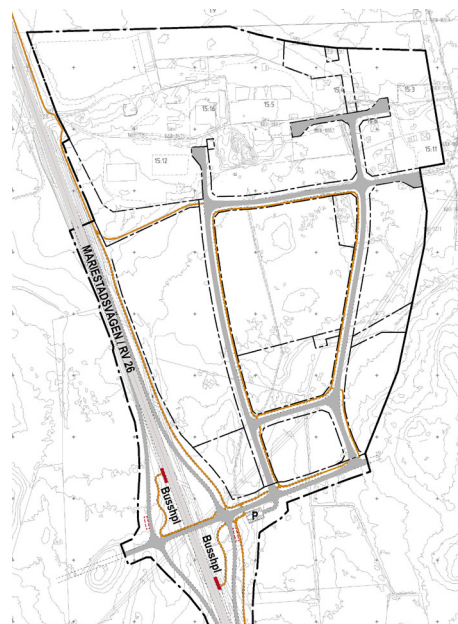
Gatunät, gång- och cykeltrafik

Detaljplanen föreslår ett lokalt gatunät (GATA) som binder ihop nya verksamkvarter i söder med befintliga industrifastigheter i norr. Alla lokalgator förses med separat gång- och cykelbana (gc-bana) om 3 meters bredd på ena sidan. Inom gatumarken anläggs på motsatt sida från gc-banan ett dagvattendike. Se normalsektion till höger.

Kollektivtrafik

Idag passeras planområdet av linje 500 (Skövde-Marie stad), linje 610 (Skövde-Stöpen-Tidan) samt linje 613 (Skövde-Timmersdala-Lerdala).

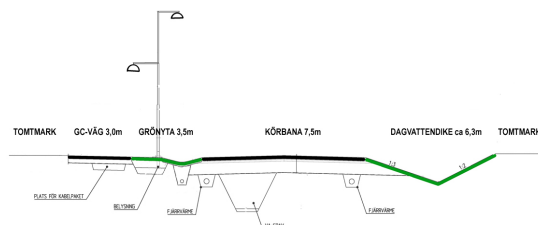
Närmaste hållplatser för kollektivtrafiken (Lunnahult) finns längs rv 26 i höjd med tillfarten till befintligt industriområde. Hållplatslägena föreslås flyttas söderut till den nya trafik-

Översikt för ny trafikplats, lokalt allmänt gatunät, gång- och cykelsystem (orange) samt pendelparkering. Hållplatser för kollektivtrafiken mellan ramp och bro (rött) med alternativ placering uppe på ramperna.

Trafikplatsen i Norra Ryd föreslås få öppen utformning samt placering av busshållplatser liknande den vid Skultorp trafikplats på bilden ovan.

Normalsektion genom lokalgata inom verksamhetsområdet.

platsen, se bild till höger. Där anläggs i vardera riktningen busshållplatser i direkt anslutning till vägen. Från hållplatserna leder gc-banor upp mot verksamhetsområdet och pendelparkering mm. Utrymme skapas även för alternativ placering av busshållplatser längs trafikplatsens ramper, se illustration sid 13.

Varutransporter

Vägsektioner, vändplaner, väglutningar och kurvradier är dimensionerade för stora fordon med släp. Några problem med varutransporter bedöms inte förekomma.

Parkering

Verksamheternas behov av parkering ska tillgodoses inom kvartersmark. Behovet av bilplatser (bpl) bevakas i bygglovskedet och beror på typ av verksamhet samt omfattningen av verksamheten. Som underlag för bedömning av antalet parkeringsplatser föreslås Skövde kommuns riklinjer för parkeringsbehovet *industri* enligt nedan följas.

Lager, grossist eller dylikt: 8 bpl/1000 m² BTA

Tillverkning: 15 bpl/1000 m² BTA

Serviceföretag: 20 bpl/1000 m² BTA

Hotell: 30 bpl/1000 m² BTA

Parkeringsnormen anger även att riktlinjer för uppställningsplatser för cykel (cpl) om 4 cpl/1000 m² BTA som ska följas:

En mindre pendelparkering (ca 20 bpl) föreslås anläggas i närheten av nya busshållplatser vid trafikplatsen söder om verksamhetsområdet. Denna kan vid behov byggas ut ytterligare.

Ljussättning

Målet är att åstadkomma en ljussättning som skapar säkerhet, trygghet, som gör det lätt att orientera sig samt skapar atmosfär.

Ny belysning utförs på lokalgatorna med gång- och cykelvägar inom verksamhetsområdet samt utmed gc-vägen till hållplatserna. Belysningsanläggningen föreslås bestå av traditionella funktionsarmaturer bestyckade med ljuskällor av modern LED-teknik. Önskemål finns om Thorns "Isaro" eller Philips "Clearway". Samtliga armaturer förses med nattsänkning av ljusnivå då färre människor vistas i området för att uppnå en mer energieffektiv anläggning.

Standardstolpar föreslås med höjden 7 meter till gata och 5 meter till gc-väg. Där gc-väg och gata följs åt kombineras armaturerna på samma stolpe för att uppnå en lugnare miljö med färre stolpar, se normalsektion sida 13.

Bronkonstruktion föreslås få effektbelysning för att skapa ett landmärke och ett trevligt inslag för trafikanterna.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och avlopp (VA)

Nytt verksamhetsområde för VA ska inrättas för Norra Ryd. Alla fastigheterna inom planområdet ska anslutas till ett nytt kommunalt ledningsnät för vatten- och avlopp. Det betyder att även befintliga fastigheter som idag har enskilda anläggningar ska anslutas till det nya allmänna VA-sytemet. Även fastigheten Ryd 15:72 (Mokvarn) som ligger ca 50 meter öster om planområdet föreslås ingå i det nya verksamhetsområdet.

Befintliga huvudledningar finns idag framdragna till planområdet. De ligger parallellt med gång- och cykelvägen som följer riksväg 26.

Brandpostnätet ska uppfylla kraven i VAV P83 samt VAV P76. Alternativsystemet är inte tillämpligt i aktuellt område. Vattenförsörjningen i området bör även ta hänsyn till framtida sprinkling av de lokaler som ska uppföras. Om byggnation uppförs mer än 150 meter från allmän plats (gata) ska avtal slutas med huvudmannen om brandposter inne på den aktuella fastigheten.

Dricksvattennätet avses inte dimensioneras för direktanslutningen sprinkler. Om verksamheten/byggnaderna förutsätter sprinkler får detta lösas genom anläggande av bassäng alternativt tank på den egna fastigheten.

Omhändertagande av avloppsvatten från planerade nya verksamhetskvarter sker genom konventionella lösningar med självfall där avloppsledningarna i huvudsak placerade i lokalatorna. Inom befintligt industriområde måste 2 – 4 fastigheter utrustas med enskilda lågtryckspumpar då konventionell lösning inte är möjlig.

Inom verksamhetsområdet anläggs två pumpstationer med överbyggnad (E). Pumpstationen i norra delen är en mindre anläggning som trycker avloppsvattnet cirka 300 meter till en släppbrunn där avloppsvattnet sedan rinner vidare med självfall till den större avloppspumpstationen i södra delen. Denna större pumpstation ska dimensioneras för att klara av att trycka avloppsvatten för hela Norra Ryds verksamhetsområde, det vill säga etapp 1, 2 och en ev. framtida etapp 3, in till Ryd.

Båda avloppspumpstationerna kommer att ha bräddavlopp ut i närliggande dagvattendammar. Dessa dagvattendammar föreslås utrustas med slusslucka så att möjlighet till stängning finns vid bräddning.

Dagvatten

I de södra delarna av planområdet och i den framtida del som föreslås utgöra etapp 2 av verksamhetsområdet är

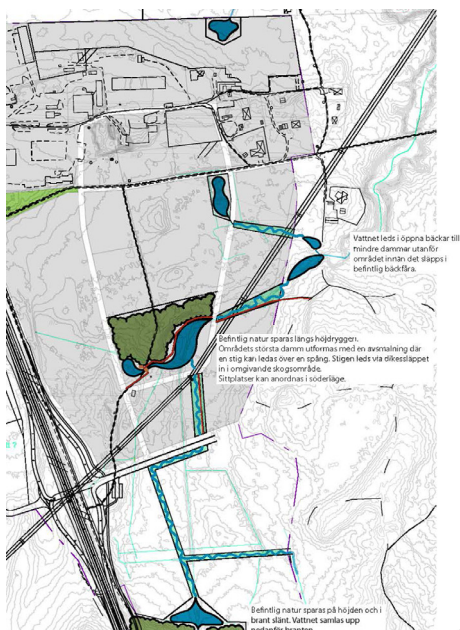
Förutsättningar

Fastighetens totala area : 4 000 m²
 Takytor : 1 200 m²
 Asfalterade ytor : 1 800 m²
 Övriga ytor (ej hårdgjort): 1 000 m²
 Summa hårdgjord yta : 3 000 m²

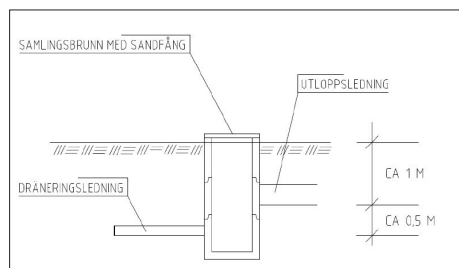
Erforderlig magasinsvolym

0,01 m × 3 000 m² = 30 m³

Beräkningsexempel från dagvattenutredningen utgående från planbestämelse (n) om att det på fastigheten ska anläggas anordning för fördröjning av dagvatten motsvarande 10 mm nederbörd.

Princip för utformning av öppet dagvattensystem. Utsnitt ur illustration från dagvattenutredningen.

*Principskiss av föreslagen utformning med dämnd dräneringsledning.
 Från Dagvattenutredningen, s 13*

grundvattennivån hög och området genomkorsas av ett system av diken som mynnar ut i en bäck i östra delen av planområdet - Snikabäcken. Norconsult AB har därav på uppdrag av Skövde kommun arbetat fram en dagvattenutredning för hela det i ÖP 2025 utpekade nya verksamhetsområde NV52 inklusive utredningsområde U80 (bilaga E). Syftet med utredningen är att redogöra för befintliga dagvattenförhållanden inom utredningsområdet och i dess närhet, samt presentera principförslag på åtgärder för att få till stånd erforderlig fördröjning, rening och avledning av dagvatten.

Dagvattenutredning föreslår att fastighetsägare i planområdet ska ombesörja utjämning av dagvattenflöden inom respektive fastighet motsvarande ett 2-årsregn. Som stöd för detta införs en planbestämmelse om att det på fastigheten ska anläggas anordning för fördröjning av dagvatten motsvarande 10 mm nederbörd (n), se beräkningsexempel från dagvattenutredningen till vänster.

Därutöver föreslår utredningen att fördröjning av dagvatten sker i gemensamma dagvattendammar inom naturmarken så utgående flöden från området inte överstiger befintligt maxflöde i samband med ett 10-årsregn.

Delar av rv 26 avvattnas idag genom området. Dagvattenutredningen har beaktat detta vid dimensionering av det föreslagna dagvattensystemet.

Från fastigheterna rinner dagvattnet i huvudsak i öppna vägdiken (se gatusektion sid 13) till föreslagna dagvattendammar.

För omhändertagande av dagvatten från befintliga industrifastigheter i norr kommer ett tillfälligt dagvattendike att angöras i norra delen av verksamhetsområdet. Dagvattendiket kan sedan omvandlas till vägdike vid framtida omdragning av rv 26. Diket ansluter till fördröjningsdamm inom naturmarken.

Genom att dagvatten föreslås fördröjas så att framtida flöde till den befintliga Snikabäcken inte ska vara större än befintligt maxflöde, bedöms påverkan på bäcksystemet, liksom på nedströms belägna vattendrag, vara försumbar. Se princip för utformning av dagvattensystem i bild till vänster.

MKB:ns avsnitt om hydrologi bekräftar att planens utformning är förenlig med föreslagen hantering av dagvatten.

Då det förekommer yt- och grundvatten med mycket järninnehåll som kan bilda slam och fällningar föreslås dräneringsledningar anläggas dämpa, se principbild till vänster.

Elförsörjning

Vattenfall Eldistribution AB (Vattenfall), som är leverantör av el inom planområdet, har flertalet anläggningar i och angränsande till planområdet, se bild till höger. Ledningarna som har stöd i olika avtalsservitut ska beaktas vid framtida bygglovhantering mm.

Befintliga fastigheter i norra delen försörjs idag via transformatorstation belägen på fastigheten Ryd 15:12. Plankartan anger kvartersmark för teknisk anläggning (E) för detta område.

Nytt kvarter (E) anges för ny transformatorstation invid planområdet södra naturmark. Därifrån ska nya verksamhetskvarter försörjas.

Vattenfall äger den kraftledning (130 kV luftledning) som idag passerar genom de södra delarna av planområdet. För att kunna bygga trafikplatsen och utnyttja kvartersmarken på ett rationellt sätt föreslås denna markförläggas. Vattenfall har ansökt och fått nätkoncession/tillstånd hos Energimarknadsinspektionen för den planerade jordkabeln. Ledningen planeras markförläggas till våren 2016. Markförläggningen sker i huvudsakligen ett läge söder och öster om planområdet, se bilder till höger.

Fiber

Skövde Stadsnät ansvarar för att fiberkanalisation dras fram till varje enskild fastighet för att möjliggöra anslutning till Skövde Stadsnätets öppna fibernät. Byggherren/fastighetsägaren ansvarar för att kanalisation läggs från mediacentral eller överlämningspunkt till av Skövde Stadsnät anvisad punkt vid tomtgräns.

Värme

Fastigheter inom planområdet föreslås anslutas till en utbyggnad av Skövde Värmeverk AB:s fjärrvärmenät. Utbyggnaden kommer att anslutas till befintligt fjärrvärmenät i södra Ryd (Skogsro). Fjärrvärmeledningen kommer att förläggas längs östra sidan av rv 26.

Apparatrum för fjärrvärme skall placeras mot yttervägg med separat ingång. Samråd skall tas med Skövde Värmeverk så snabbt som möjligt angående anslutning

Minimikrav och råd avseende energihushållning och värmeisolering regleras i Boverkets byggregler (BBR).

Avfall

Avfallshanteringen skall utformas så att återanvändning och återvinning främjas.

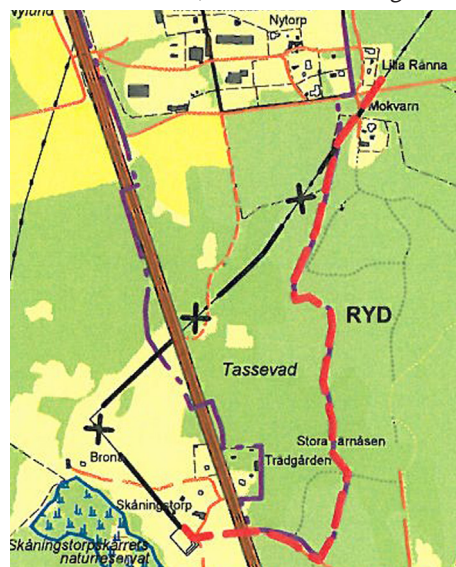
Vattenfalls befintliga ledningar i och angränsande till planområdet.

Lila = 130 kV luftledning

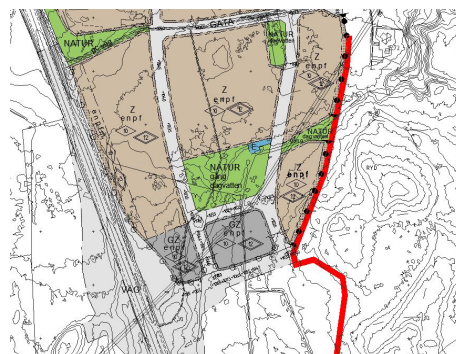
Röd/Turkos = 10/20 kV luftledning

Röd streckad = 10 kV markledning

Blå streckad = 0,4 kV markledning

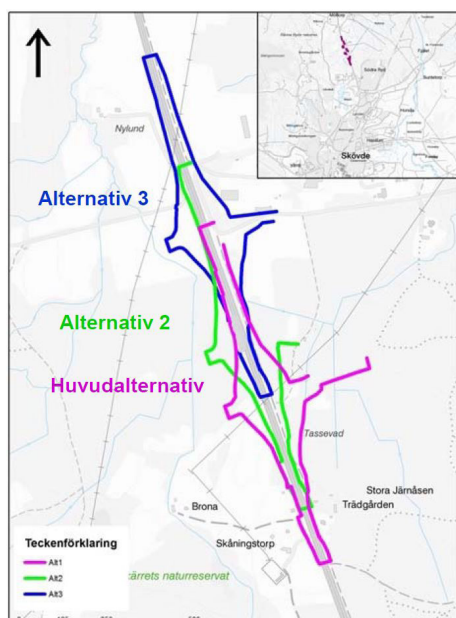
Översikt - Vattenfalls 130 kV-luftledning. Röd streckad linje är föreslagen sträckning av den markkabel som ersätter luftledningen (kryssad).

Ny föreslagen sträckning för Vattenfalls markförlagda 130 kV-ledning direkt utför planområdet.

En MKB, framtagen efter samrådet, ingår i planhandlingarna.

Översikt alternativa lokaliseringar av trafikplatsen

MILJÖBESKRIVNING/STÖRNINGAR

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)

Länsstyrelsen framförde under samrådsskedet önskemål om att det borde upprättas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) där olika alternativ för placering av trafikplatsen redovisas och konsekvensbeskrivs utifrån ett antal aspekter.

SWECO har därför på uppdrag av Skövde kommun tagit fram en MKB som ingår i planhandlingarna. En sammanfattning/Slutsats av denna samt Skövde kommuns ställningstagande utifrån resultatet av MKB:n redovisas nedan.

Sammanfattning/Slutsats

MKB:n har behandlat tre alternativ till lokalisering av trafikplats för försörjning av detaljplaneområdet, samt ett nollalternativ. Huvudalternativet utgör den lokalisering av trafikplats som föreslagits i planförslaget. Alternativet är placerat längst söderut. De två alternativen till huvudalternativet har placerats längre norrut längs riksväg 26.

Lokaliseringarnas konsekvenser på omgivande miljö samt andra viktiga förutsättningar och intressen har bedömts. I tabell 1 nedan redovisas en sammanfattande konsekvensbedömning av de fyra alternativen. Viktigt att notera är att alternativen i denna MKB jämförs utifrån respektive aspekt. Aspekterna i sig bör inte jämföras med varandra.

Aspekter	Huvudalternativ	Alternativ 2	Alternativ 3	Nollalternativ
Natur- och rekreativvärden	Måttligt negativ påverkan	Liten negativ påverkan	Liten negativ påverkan	Positiv påverkan
Hydrologi	Ingen/ringa påverkan	Ingen/ringa påverkan	Liten negativ påverkan	Ingen/ringa påverkan
Utbyggnadsområden och trafikförsörjning enligt ÖP2025	Goda förutsättningar	Goda förutsättningar	Något sämre förutsättningar	Sämre förutsättningar
Resurseffektivt utnyttjande av föreslaget verksamhetsområde	Goda förutsättningar	Måttligt goda förutsättningar	Sämre förutsättningar	Sämre förutsättningar
Boendemiljö	Liten negativ påverkan	Liten negativ påverkan	Liten negativ påverkan	Ingen/ringa påverkan
Landskapsbild	Ingen/ringa påverkan	Ingen/ringa påverkan	Liten negativ påverkan	Ingen/ringa påverkan
Trafik - säkerhet, framkomlighet	Goda förutsättningar	Goda förutsättningar	Sämre förutsättningar	-
Geoteknik	Goda förutsättningar	Något sämre förutsättningar	Goda förutsättningar	-

Tabell 1. Konsekvensbedömning av alternativen utifrån respektive aspekt.

Huvudalternativet medför i första hand ingrepp i slätteräng-
en Brona. Genomförd naturinventering visade förekomst av
rödlistade och fridlysta arter där trafikplats planeras. Därför
kan kompensationsåtgärder vara nödvändiga och förslag
är framtagna i MKB:n. Alternativ 2 och 3 kan innebära viss
påverkan på värdefull naturmiljö. Inventering av svamparter
har inte genomförts inom ramen för MKB:n men kommunen
har för avsikt att inventera svamparter under 2015.

Påverkan på yt- och grundvattenförhållanden skiljer sig inte
nämnevärt mellan de olika alternativen. Vid alternativ 3 bör
en vägtrumma förläggas i Snikabäcken för att säkerställa
goda vandringsvägar för fisk och bottenfauna när grusvä-
gen breddas.

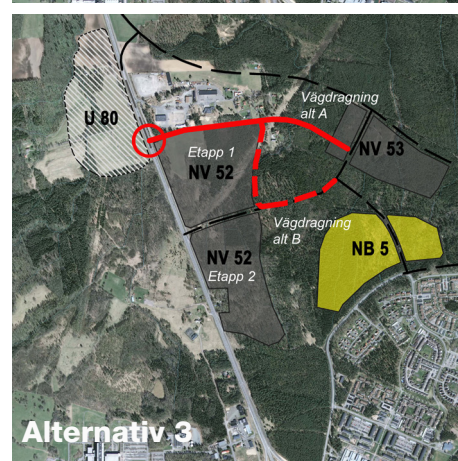
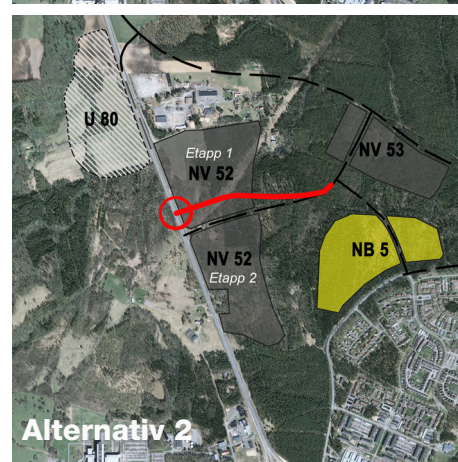
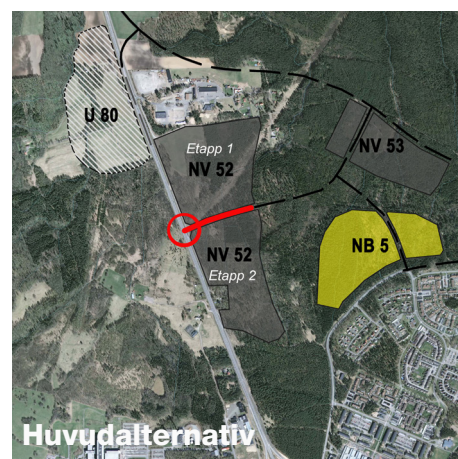
Konsekvensbedömning av alternativen utifrån utbygg-
nadsområden och trafikförsörjning enligt ÖP2025 visar
att förutsättningarna är relativt goda för samtliga alternativ.
Framförallt huvudalternativet och alternativ 2 möjliggör en
attraktiv trafikförbindelse österut med riksväg 26 samt de
i översiktsplanen planerade områdena NV 53 (verksamhet)
och NB 5 (bostäder).

Ur ett resurseffektivitetsperspektiv har lokalisering av tra-
fikplats enligt huvudalternativet bedömts vara mest fördel-
aktig. Alternativ 3, och i mindre utsträckning alternativ 2,
innebär att de verksamheter som förläggs längst söderut
kommer att få ett sämre läge ur främst transportsynpunkt.
När området söder om detaljplaneområdet byggs ut kom-
mer transportsträckan för verksamheter i södra delen bli
ännu längre och området får i sin helhet sämre trafikför-
sörjning.

Boendemiljö och landskapsbild bedöms endast påverkas
i liten utsträckning av trafikplatsens placering. Befintligt
gruppboende vid Mokvarn bedöms påverkas i lite omfatt-
ning av planerade verksamheter. Bostadsfastigheten Ryd
15:35, vid sydvästra plangränsen, påverkas av påkör-
ningsrampen in mot Skövde i huvudalternativet genom att
rampen kommer något närmare samt att vatten/avlopp, in/
utfart samt bullerplank måste flyttas. Trafikplatsen bedöms
dock inte tillföra ytterligare till befintliga störningsförhållan-
den i boendemiljön.

Landskapsbilden kommer inte påverkas i så stor utsträck-
ning av trafikplatsens placering i huvudalternativet och alter-
nativ 2. Vid alternativ 3 finns en risk att den öppna marken
väster om trafikplatsen delas om en stickväg dras västerut
från trafikplatsen. Delningen kan leda till att marken på sikt
inte blir lönsam att bruka och tillåts växa igen.

En riskbedömning avseende farligt gods transport är ge-
nomförd. Genomförande av planen innebär en viss högre
olycksrisk att farligt gods transporteras på ramper då

*De tre alternativa placeringarna i förhål-
lande till översiktsplanens utpekade nya
områden samt möjlig ny vägsträckning
för väg 26 nordöst om Ryd.
Huvudalternativet överst, därunder alt 2
och nederst alt 3.*

bilarna befinner sig högre upp än omgivande mark. Samtidigt är hastigheten låg och därmed sannolikheten låg att en olycka skall ske.

Trafiksäkerhetsmässigt är huvudalternativet och alternativ 2 att föredra. Alternativ 3 innebär längre transporter för tung trafik och därmed ökad trafikmängd i nord-sydlig riktning. Ökad mängd trafikrörelser innebär en ökad risk för olyckor i området.

Enligt genomförd geoteknisk undersökning bedöms grundläggningsförutsättningarna för huvudalternativet och alternativ 3 vara goda medan alternativ 2 har något sämre förutsättningar på grund av att området delvis består av sumpmark.

MKB:n innehåller även en ekonomisk värdering av alternativen utifrån olika åtgärder som alternativen innebär. Huvudalternativet bedöms framförallt innebära kostnader för kompensationsåtgärder för påverkan på värdefull naturmiljö samt kostnader för geotekniska åtgärder vid trafikplatsen. Även alternativ 2 innebär kostnader för geotekniska åtgärder vid trafikplatsen då området i sin helhet ligger i nivå med riksväg 26. Dessutom innebär alternativ 2 kostnader för projektet då detaljplanen måste justeras och omprojektering ske. Det senare gäller även för alternativ 3 men här bedöms också negativa kostnadsaspekter tillkomma i form av lägre tomtvärde för de verksamheter som placeras längst söderut. Geotekniskt bedöms alternativ 3 inte medföra lika höga kostnader som de två övriga alternativen eftersom terrängstödet är mer fördelaktigt.

Ställningstagande

Sektor samhällsbyggnad gör utifrån resultatet av MKB:n den sammanvägda bedömningen att en placering av trafikplatsen enligt huvudalternativet är den bästa.

Huvudalternativets placeringen är bättre eller lika bra som de andra alternativen i alla beskrivna aspekter, undantaget påverkan på natur och rekreationsvärden.

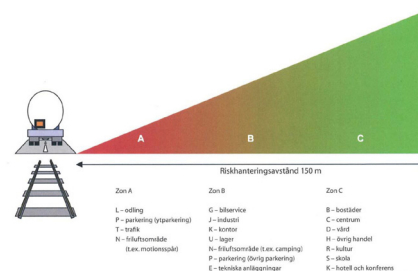
Placeringen är optimal utifrån den önskade utvecklingen enligt ÖP 2025 och försörjning/fördelning av trafik till det nya verksamhetsområdets båda etapper. Den hanterar landskapsbilden något bättre än de andra alternativen, likaså framkomligheten och säkerheten för trafik inom verksamhetsområdet. De geotekniska förutsättningar är goda vilket bl.a. påverkar genomförandekonomin.

Den måttliga negativa påverkan som placeringen har på angränsande naturmark kan kompenseras genom 7-punktsprogrammet som MKB:n ger förslag till. Dessa beskrivs även kortfattat under kapitlet *Mark och vegetation*, sid 7.

Transport av farligt gods

Rv 26 är av myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) utpekad som rekommenderad primär led för transporter med farligt gods. Mål och riktlinjer för riskavstånd till angränsande verksamheter finns i redovisade i ÖP 2025. Dessa utgår ifrån en av Länsstyrelserna i Skåne, Stockholms och Västra Götalands län utarbetade riskpolicy. Riskpolicyn innebär att risker alltid ska bedömas vid framtagande av detaljplaner inom 150 meter avstånd från en farligt gods led. För att åstadkomma en lämplig markanvändning i förhållande till transportleden anger ÖP 2025 att det är viktigt att hänsyn tas till den riskbild som råder i aktuellt område. Persontäthet och exploateringsgrad, platsens unika förhållanden såsom topografi, bebyggelsens placering samt dess yttre och inre utformning är exempel på faktorer som påverkar risknivån.

Riskpolicyns riskhanteringsavstånd är indelat i tre zoner (A-C) utan fasta gränser, se bild till höger. Zonerna redovisar möjlig markanvändning i förhållande till transportled för farligt gods.

Riskhanteringsavstånd på 150 meter från farligt godsled fördelat på tre zoner med flytande gräns däremellan. ÖP 2025 anger att behovet av eventuella riskreducerande åtgärder för angränsande markanvändning alltid ska bedömas inom denna zon.

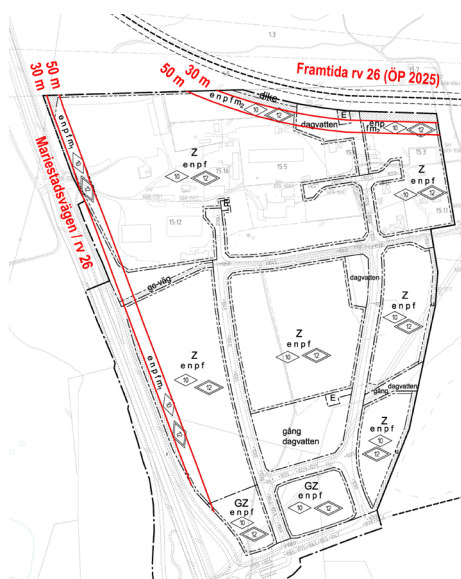
Föreslagen markanvändning (verksamheter, bilservice) ligger inom zon B.

Länsstyrelsen i Skåne har fastlagt generella riktlinjer för samhällsplanering invid rekommenderade transportleder för farligt gods – RIKTSAM - som preciserar riskpolicyn något mer, se tabell 2 nedan.

Avstånd	Markanvändning	Exempel på lämplig markanvändning
0-30 m	Bebyggelsefritt	Parkering (ytparkering), trafik, odling, friluftområde
30-70 m	Låg persontäthet, personer alltid i vaket tillstånd	Handel (sällanköpshandel), industri, bilservice, lager, tekniska anläggningar, parkering
70-150 m	Ej hög persontäthet eller utsatta personer	Bostäder (småhusbebyggelse), handel (övrig handel), kontor (i ett plan), lager, idrotts- och sportanläggningar (utan betydande åskådarplats), centrum, kultur
>150 m	Inga restriktioner	Bostäder (flerbostadshus i flera plan), kontor (i flera plan inkl. hotell), vård, skola, idrotts- och sportanläggningar (med betydande åskådarplats)

Tabell 2. Riktlinjer för bebyggelse intill farligt godsled enligt RIKTSAM.

Förutsättningarna bedöms vara gynnsamma utanför hela planområdet där rv 26 har rakt vägsträckning, dubbla körfält i vardera riktningen med mitträcke vilket reducerar risken för olyckor. Utanför de nya verksamhetskvarteren i södra delen av planområdet utgör den norrgående nya påkörningsrampen samt gång- och cykelbanan dessutom ett skydd mot angränsande verksamhetskvarter då denna ligger mellan 1-4 meter högre än både rv 26 och verksamhetskvarteren. Därtill kommer det längs hela sträckan på rv 26 att finnas ett dike som kan fånga upp vätska vid en eventuell olycka.

Detaljplanekarta med byggfri zon på 30 m mot genomgående körfält på rv 26 samt zon 30 - 50 m där byggnad tillåts under förutsättning att verksamheten inte är personintensiv och att entréer placeras bort från vägen.

Bild över kvarter som tillåter drivmedelsförsäljning och var inom dessa (rödskrafferat) det utifrån riktlinjer i SÄIFS 2000:2 är lämpligt att placera lossning av drivmedel från tankbil med avseende på säkerhetsavstånd till byggnader på angränsande kvarter/fastigheter.

Riskälla	Rekommenderat minsta avstånd enligt riktlinjerna
Avluftningsrörs mynning till bensincistern	12
Matarskåp för bensin	18
Pejlforskrivning till bensincistern	6
Lossningsplats för bensin tankbensintankfordon	25

Rekommenderat minsta skyddsavstånd enligt MSB:s handbok om hantering av brandfarliga gaser och vätskor på bensinstationer

Detaljplanen föreslås i enlighet med riktlinjerna ovan ett byggnadsfritt avstånd på 30 m till närmaste vägkant på genomgående körfält på rv 26. I zonen 30-50 meter från vägkanten tillåts byggnation under förutsättning att verksamheten inte innehåller någon personintensiv verksamhet och huvudentréer inte vänder sig mot rv 26 (planbestämmelse m). Som jämförelse användes samma skyddsavstånd och planbestämmelse för planerat verksamhetsområde längs rv 26 vid Margrelund söder om Skövde (DP 650, Lagakraft 2012-06-28). Där råder mycket liknande förhållande som i aktuellt planområde vad avser planerad verksamhet, trafikmängder, hastigheter, dubbla körfält, ramper från trafikplats, nivåskillnader mm.

Samma avstånd och bestämmelser föreslås även för de verksamhetskvarteren som vänder sig mot den i ÖP 2025 planerade framtida omdragningen av rv 26. Här har avgränsningen av detaljplanen verksamhetskvarter utgått från översiktligt projekterad väglinje med ett 25 meter brett vägområde på båda sidor om detta. Föreslaget kvarter för teknisk anläggning (E) där en pumpstation för avlopp föreslås ligger dock ca 15 meter från beräknad ytterkant på ÖP:s förslag för framtida dragning av rv 26.

Utifrån det ovan beskrivna gör Sektor samhällsbyggnad bedömningen att risknivån för aktuellt planområde ligger inom acceptabla gränser. Samråd har skett med Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS) som delar denna bedömning.

Bedömningen får även stöd i den riskbedömning som utgör bilaga 4 till den framtagna MKB:n. Dess slutsats är att den föreslagna utformningen bedöms utgöra tillräckligt skydd för personer som vistas i området. Denna anger också att det inte finns någon signifikant risk för en olycka med farligt gods transporter inblandade på ramperna till trafikplatsen.

Drivmedelsförsäljning och bilservice

För föreslagna kvarter för drivmedelsförsäljning och bilservice (G) gäller enligt Sprängämnesinspektionens föreskrift om brandfarliga varor, SÄIFS 2000:2, ett generellt säkerhetsavstånd på 50 meter mellan plats där tankbil lossar drivmedel till byggnader på angränsande verksamheter. Bilden till vänster visar inom vilken del av de aktuella kvarteren det är lämpligt att placera påfyllning för att uppnå detta avstånd.

I den riskbedömning som utgör bilaga 4 till den framtagna MKB:n hänvisas till rekommenderade avstånd i handbok från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). MSB:s handbok anger ett minsta avstånd på 25 meter

från lossningsplats för bensen till byggnad där människor vanligen vistas, se tabell till vänster.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS) hänvisar i övrigt till att de rekommendationer som framgår av Länsstyrelsen i Stockholm läns rapport 2000:01 - "*Riskhänsyn vid ny bebyggelse intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods samt bensinstationer*" - bör följas.

Klimatanpassningsåtgärder

En klimatanpassningsstudie som kan analysera effekterna av ett förändrat klimat (ökad nederbörd, värmeböljor, stormar mm) behöver utarbetas för hela kommunen. De slutsatser och åtgärder som framkommer i ett sådant arbete bör ligga till grund för bedömningar av enskilda exploateringsområden.

I delar av planområdet är grundvattennivån hög och det södra området genomkorsas av ett system av diken. Krav på fastighetsägare om att omhänderta motsvarande ett 2-årsregn på den egna fastigheten i kombination med ett sammanhängande öppet dagvattensystem med diken längs gatorna och med fördröjningsdammar i naturmarken innebär att utgående flöden från området inte överstiger befintligt maxflöde till recipienten i samband med ett 10-årsregn, se vidare under *Dagvatten* sidan 15. För att hantera ev. skyfall som överstiger 10-årsregn avses alla verksamhetstomter iordningsställas så att ytvattenavrinning kan ske till lägre belägen gatumark där vattnet samlas upp i diken.

Klimatanpassningsåtgärder för värmeböljor berör främst byggnadens konstruktion och utförande och bevakas i bygglovprocessen.

Miljökvalitetsnorm

Miljökvalitetsnormer (MKN) enligt 5 kap Miljöbalken är föreskrifter om miljö kvalitet för mark, vatten, luft eller miljön i övrigt inom ett geografiskt område. Normerna reglerar vanligtvis den sämsta miljö kvalitet som får finnas inom ett geografiskt område.

MKN för luft

MKN beträffande luft finns utfärdade för kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, bensen, ozon och partiklar. Relevant för detaljplanen är MKN för kväveoxider och partiklar där trafiken är största föroreningskällan.

Mätningar av värden i luft har pågått i Skövde under en femårsperiod ("Utvärdering av luftkvalitetsmätningar i Skövde kommun 1999-2005", mars 2006). De uppmätta halterna av NO₂, PM₁₀ och bensen i Skövde ligger väl under gällande miljö kvalitetsnormer. Enligt Naturvårdsverkets föreskrifter

som innefattar PM₁₀, NO₂, NO_x, O₃, SO₂, bensen, bly och CO är det egentligen bara PM₁₀ som behöver kontrolleras i Skövde. Av resultatet från mätningar genomförda 2010 på mötesplatsen Kulturhuset vid Stationsgatan framgår att uppmätta halter av PM₁₀ understiger miljökvalitetsnormen med god marginal. Även den nedre utvärderingströskeln underskrids.

I luftkvalitetsförordning (2010:477) har Naturvårdsverket beslutat om en ny föreskrift om kontroll av luftkvalitet (2010:8). Enligt Naturvårdsverket innehåller förordningen samma miljökvalitetsnorm av gränsvärdes- och målsättningskaraktär som tidigare, men har även utökats med miljökvalitetsnormer för fina partiklar (PM_{2,5}). Kommunerna ansvarar liksom tidigare för att kontrollera flertalet miljökvalitetsnormer och underrättar Naturvårdsverket och Länsstyrelsen vid överskridande eller risk för överskridande av en miljökvalitetsnorm.

I Skövde kommun ansvarar Miljösamverkan Östra Skaraborgs för mätning av partikelhalterna. Nya mätningarna av PM₁₀ / PM_{2,5} har genomförts under 2014. Analys av mätningarna pågår för tillfället.

MKN för vatten

I december 2009 fastställdes förvaltningsplan, åtgärdsprogram och MKN för Sveriges fem vattendistrikt. Bakgrunden är EU:s ramdirektiv för vatten och det övergripande syftet är att förvalta och förbättra tillståndet i landets sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten.

Skövde tillhör *Västerhavets vattendistrikt*, där Länsstyrelsen i Västra Götalands län utsetts till att vara vattenmyndighet med uppgift att samordna och lägga fast ramarna för vattenförvaltningen i distriktet.

MKN för vatten uttrycker den kvalitet som en vattenförekomst ska ha uppnått vid en viss tidpunkt. För att bedöma detta har man klassificerat alla större sjöar, vattendrag mm utifrån aktuell ekologisk och kemisk status. Avsikten är att statusen inte får försämrats och huvudregeln är att alla vattenförekomster, helst före år 2015, ska uppnå minst god status.

För Skövdes och planförslagets del är statusen/miljökvalitetsnormen på recipienten Ösan det som är aktuellt. Idag bedöms Ösan, sträckan Frösve (Stöpen) - Skövde, ha en måttlig ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus. Miljökvalitetsnormen (d.v.s. kvalitetskrav och tidpunkt) är att sträckan ska uppnå god ekologisk status år 2021 och fortsatt behålla den goda kemiska ytvattenstatusen år 2015.

Planområdet ingår i Luttrans avrinningsområde och avvattnning sker via Snikabäcken öster om planområdet. Via ett system av bäckar når vattnet efter ca 5 km ån Luttran vilken efter ytterligare ca 5 km mynnar ut i Ösan.

De åtgärder avseende dagvattnet som detaljplanen föreskriver med krav på lokalt omhändertagande av 2-årsregn på kvarternsark och fördröjning i öppna dagvattensystem för 10-årsregn bedöms innebära att konsekvenserna av detaljplanens genomförande inte inverkar på det vatten som når Ösan i sådan omfattning att möjligheter att uppnå antagna miljö kvalitetsnormer för Ösans vatten påverkas.

Planområdet berör en mindre del av en större grundvattenförekomst, Hagelberg, som sträcker sig från Ryd genom hela Skövde till Skultorp. Grundvattenförekomsten har enligt Länsstyrelsens VISS-underlag både god kvantitativ och kemisk status. Med hänvisning till att planområdet bara utgör en mycket liten del av grundvattenområdet och att dagvattenhantering föreslås tas omhand i fördröjningsmagasin och öppna system bedöms ett genomförande av detaljplan inte negativt påverka grundvattenförekomsten.

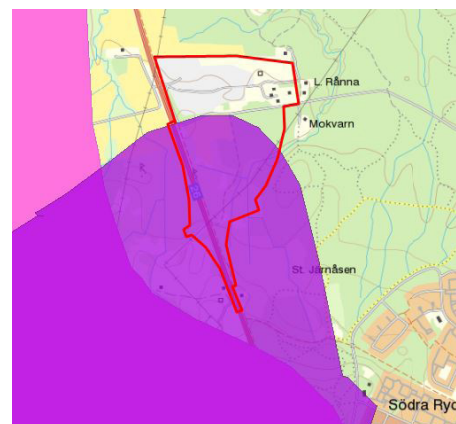

Bild över den allra nordligaste delen av grundvattenförekomsten Hagelberg (mörkt lila) samt planområdets avgränsning.

Utsnitt ur Länsstyrelsens VISS-karta.

GENOMFÖRANDE AV DETALJPLANEN

Organisatoriska frågor

Planprocess

Planprocessen är indelad i tre skeden; samrådsskede, granskningsskede och antagandeskede. Kommunstyrelsen kommer att behandla detaljplanen i samtliga skeden.

Tidplan

Planprocessen beräknas pågå under 2015 med samråd (mars/april månad) och granskning (okt/nov månad) av planförslaget. Kommunstyrelsen beräknas anta detaljplanen den 11 januari 2016 (för detaljerad tidplan se sid 3).

Anläggningsarbeten för gator och ledningsdragningar mm inom verksamhetsområdet påbörjas under våren 2016. Vattenfalls luftledningen som idag går genom planområdet beräknas markförläggas under våren 2016. Därefter med start efter sommaren 2016 beräknas anläggningsarbeten för trafikplatsen påbörjas. Ett färdigställande av hela planområdet bedöms kunna vara klart till sommaren 2017.

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Skövde kommun är huvudman för de allmänna platserna VÄG, GATA och NATUR inom planområdet. Trafikverket är dock väghållare enligt väglagen för väg 26. Därav ansvarar Trafikverket för skötsel mm för de två genomgående körfälten på rv 26, gång- och cykelbanan som går parallellt med denna samt nya busshållplatser. Skövde kommun ansvarar för övriga delar, bl.a. trafikplatsen (bro och ramper) samt ny tillfart in till verksamhetsområdet.

Sektor samhällsbyggnad ansvarar för allmänna ytor som natur- och gatu-/vägmark enligt ovan. Sektor service ansvarar för allmänt optonät och VA-ledningar. Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för det allmänna elnätet inom planområdet. Skövde Värmeverk AB ansvarar för fjärrvärmenätet inom planområdet.

På kvartersmark ansvarar exploatörerna för projektering och genomförande av ny bebyggelse. Fastighetsägaren ansvarar för anläggande och drift av servisledningar på kvartersmark. Skövde Värmeverk AB ansvarar för projektering, anläggande och drift av servisledningar för fjärrvärme fram till närmsta grundmur ut mot fjärrvärmeledningen i gatan.

Avtal

Kostnader för anläggande av trafikplatsen har reglerats i ett medfinansieringsavtal mellan Skövde kommun och Trafikverket. Avtalet innebär i huvudsak att Skövde kommun finansierar trafikplatsen inkl. ramper och även blir ansvarig väghållare för dessa.

Ett drift-/skötselavtal för anläggningen föreslås upprättas mellan Skövde kommun och Trafikverket.

Projekteringsavtal finns mellan Skövde kommun och Vattenfall Eldistribution AB angående markförläggning av luftledningen.

I samband med exploatering av området avses kvartersmarken att säljas. Försäljningen kommer att regleras i avtal (köpeavtal/markanvisningsavtal) som upprättas av sektor samhällsbyggnad. Utöver marköverföringar, bör i avtalen bl.a. klargöras ansvar för genomförande av nedanstående anläggningar mm:

- omhändertagande av dagvatten inom fastigheten.
- stängselskyldighet mot rekreationsskogen.
- ansvar för lågtryckspumpar på enskilda fastigheter.
- dräneringsledning föreslås anläggas dämnda.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

Detaljplanen möjliggör nybildning av en eller flera fastigheter per kvarter för ändamål som framgår av plankartan.

På plankartan finns en *illustrationsplan* som bl.a. redovisar hur föreslagna nya fastighetsgränser, gator och vägar mm förhåller sig till befintliga fastighetsgränser, servitut och andra rättigheter.

Förhandlingar kring markförvärv pågår mellan berörda fastighetsägare och Skövde kommuns sektor samhällsbyggnad för delar av fastigheterna Ryd 15:3 och 15:4.

I syfte att anlägga allmän gata/väg till befintliga industri-fastigheter samt ramper till föreslagen ny trafikplats föreslås fastighetsregleringar därtill ske mellan fastigheterna Ryd 15:12 (ca 950 m²), Ryd 15:5 (ca 10 m²), Ryd 15:35 (ca 600 m²) samt Ryd 15:36 (ca 550 m²) och kommunägda Ryd 15:15.

Ledningsrätt, servitut och gemensamhetsanläggningar

Då nya allmänna gator anläggs inom planområdet och nytt verksamhetsområde för VA kommer inrättas ska befintliga rättigheter, servitut och gemensamhetsanläggningar för VA-anläggningar, utfarter och väg utredas och ändras eller upphävas. Upphävande och eventuellt nybildning föreslås ske i samband med framtida fastighetsbildningar.

Även befintliga rättigheter och servitut för elledningar kan komma beröras av detta i mindre omfattning.

Upplåtelse av mark för ny allmän underjordisk ledning (130 kV-ledning) angränsande till planområdet östra gräns ska säkerställas genom ledningsrätt.

Ekonomiska frågor

Planekonomi

Kommunens kostnader i samband med exploateringen ska regleras i exploateringsavtal som upprättas av Skövde kommuns sektor samhällsbyggnad.

Kostnader - Intäkter

Kostnaderna ovan ska i huvudsak täckas av intäkter för markförsäljning inom planområdet, undantaget anläggande av trafikplatsen vilken hanteras som investeringskostnad.

Drift-, underhålls- och kapitalkostnader

Medel finns inte avsatta för ökade drift-, underhålls- och kapitalkostnader.

Detaljplanekostnader

Kostnaderna för framtagande av detaljplan har reglerats i avtal mellan sektors samhällsbyggnads planenhet och dito mark- och exploateringsenhet.

Teknisk försörjning

Vägar och gator

Ny planskild trafikplats anläggs med fyra av-/påfarter till rv 26. Planområdet får sin huvudsakliga tillfart från denna. Inom verksamhetsområdet anläggs nya allmänna gator i enlighet med plankartan. Innehåll och bredd mm framgår bl.a. av bild över en normalsektion i denna planbeskrivning på sidan 13. Befintliga industrifastigheter nås via nya stickgator med vändplaner.

Vatten och avlopp (VA)

Nytt verksamhetsområde för VA ska inrättas för Norra Ryd. Alla nya och befintliga fastigheterna inom planområdet ska anslutas till ett nytt kommunalt ledningsnät för vatten- och avlopp. Befintliga huvudledningar finns framdragna till området.

Omhändertagande av avloppsvatten från verksamhetskvarter sker med självfall via nya avloppsledningarna i huvudsak placerade i gatorna. Två nya pumpstationer anläggs inom planområdet. Inom befintligt industriområde måste 2 – 4 fastigheter utrustas med enskilda lågtryckspumpar då konventionell lösning inte är möjlig.

Dagvatten

Transport och fördröjning av dagvatten sker i ett sammanhängande öppet dagvattensystem med diken längs gatorna och med fördröjningsdammar i naturmarken så att utgående flöden från området inte överstiger befintligt maxflöde i recipienten i samband med ett 10-årsregn. Krav ställs därtill på fastighetsägarna att inom fastigheten anordna fördröjning av dagvatten motsvarande ett 2-årsregn (10 mm nederbörd).

Elförsörjning

Befintlig 130 kV-kraftledning (luft) markförläggs söder/öster om planområdet.

Befintlig transformatorstation vid industrifastigheterna kompletteras med ny för att försörja tillkommande verksamhetskvarter. Nya elledningar förläggs inom föreslagen gatu- och kvartermark.

Fiber

Skövde Stadsnät kommer att förlägga fiberkanalisation till tomtgräns för samtliga enskilda fastigheter.

Uppvärmning

Fastigheter inom planområdet föreslås anslutas till en utbyggnad av Skövde Värmeverk AB:s fjärrvärmenät. Utbyggnaden kommer att anslutas till befintligt fjärrvärmenät i södra Ryd (Skogsro). Fjärrvärmeledningen kommer att förläggas längs östra sidan av rv 26.

Avfallshantering

Samråd kring utformning och placering av avfallslösning ske mellan exploatören, sektor samhällsbyggnad och Avfallsbolaget Östra Skaraborg (AÖS).

Utredningar

De geotekniska undersökningar som gjorts är tillräckliga för överväganden i plansammanhang.

Inför detaljprojektering av kvartersmarken (grundläggning, ev uppfyllnader mm) kan det/kommer det att erfordras ytterligare undersökningar.

AVGIFTER OCH TAXOR

Vatten och avlopp

Avgifter för vatten och avlopp i enlighet med Skövde kommuns taxa.

Bygglov, bygganmälan och planavgift

För bygglov och bygganmälan erläggs avgifter enligt taxa för byggnadsnämndens verksamhet. Någon särskild planavgift tas inte ut (se detaljplanekostnader ovan).

Lantmäteriförrättning

Avgifter för avstyckning och fastighetsreglering i enlighet med den kommunala lantmäterimyndighetens taxa.

Fiber

Avgifter för fiberanslutning i enlighet med Skövde Stadsnäts prislista.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Genomförandetid

Detaljplanens genomförandetid är 10 år från den dag planen vinner laga kraft. Ändras eller upphävs planen under genomförandetiden har fastighetsägare rätt till ersättning för den skada denne åsamkas. Efter genomförandetiden fortsätter detaljplanen med dess byggrätter att gälla men ändras eller upphävs planen finns det ingen rätt till ersättning för de byggrätter som eventuellt gått förlorade.

MEDVERKANDE

I arbetet med denna detaljplan har medverkat bl.a.:
Claes Clausen, Bengt Johansson, Stig Johansson, Bo Sandin, Jan Bremer, Daniel Strömvall, Peter Nyström, Elin Isaksson samt Aron Sandling från sektor samhällsbyggnad. Därtill har kontakter förekommit med bl.a. Anna Toftedahl från Miljösamverkan Östra Skaraborg, Daniele Coen på Räddningstjänsten Östra Skaraborg, Marita Karlsson på Trafikverket samt Peter Svensson på Västtrafik.

SWECO Civil AB har upprättat projekteringunderlag för väg, VA, fiber ,belysning, el, och fjärrvärme och då varit i kontakt med Tomas Lindberg och Roger Björk på sektor service, Per Olsson på sektor samhällsbyggnad, Bengt Kristensson på Vattenfall Eldistribution AB samt Maria Karlsson på Skövde Värmeverk AB.

Sektor samhällsbyggnad

Linda Tubbin
Planchef

Ingemar Frid
Planarkitekt

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se